

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
plv. Directeur-Generaal Volksgezondheid
drs. J.A. van Delden
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl
KvK Utrecht 30276683
T 030 274 91 11
F 030 274 29 71
info@rivm.nl

Ons kenmerk
0027/2022 LCI/JvD/nn

Behandeld door
LCI

T	(030)	274	7000
F	(030)	274	4455

lci@rivm.nl

Datum 16 mei 2022

Onderwerp Advies revaccinatie uit voorzorg vanaf juni 2022

Geachte heer Van Delden,

In mijn brief van 28 april jongstleden heb ik aangegeven hoe het Centrum Infectieziektebestrijding van het RIVM het 'Toepassingskader revaccinatie tegen COVID-19' van de Gezondheidsraad zal inzetten en zal adviseren over revaccinatie tegen COVID-19. Hierbij ontvangt u het eerste advies, over revaccinatie 'uit voorzorg' voor specifieke groepen.

Achtergrond

Vanaf 26 februari 2022 is gestart met het geven van een tweede booster, de zogenaamde herhaalprik, 3 maanden na de eerste booster. De tweede booster is beschikbaar voor specifieke groepen: personen van 60 jaar en ouder, verpleeghuisbewoners, personen met het syndroom van Down en immuungecompromitteerden. Sommigen van hen hebben de tweede booster in maart gehad, wat in juni 2022 3 maanden geleden is, en de vraag is of zij baat hebben bij een derde booster 3 maanden na de tweede booster.

Epidemiologische situatie

Elke twee weken wordt door het respons team van het RIVM een duiding gegeven van de epidemiologische situatie, waarbij ook een inschatting van de noodzaak van een (beoordeling van) revaccinatie wordt gemaakt. De duiding van de huidige epidemiologische situatie is gedeeld met VWS op 11 mei jongstleden.

Concluderend ziet het responsteam geen aanleiding om op dit moment een OMT-V (Outbreak Management Team – Vaccinatie) bij elkaar te roepen om over revaccinatie te oordelen in respons op de huidige epidemiologische situatie. Zij zullen de situatie uiteraard nauwlettend in de gaten houden en hun tweewekelijkse beoordeling hiervan continueren.

Overwegingen revaccinatie specifieke groepen vanaf juni

Voor de beoordeling van de vraag of revaccinatie 'uit voorzorg' geadviseerd moet worden aan specifieke groepen 3 maanden na de tweede booster, is het 'Toepassingskader revaccinatie tegen COVID-19' van de Gezondheidsraad gebruikt als leidraad. Doelstelling bij dit kader is het verminderen van ernstige ziekte en sterfte door COVID-19. De beoordeling is gemaakt met inachtneming van het huidige vaccinportfolio in Nederland.

Eind 2021 is gestart met een eerste boostervaccinatie. Deze is beschikbaar voor personen van 12 jaar en ouder die minimaal 3 maanden geleden hun basisserie hebben afgerond. Die boostervaccinatie zorgt voor een langduriger en betere bescherming tegen ernstige ziekte door COVID-19. In aanvulling hierop adviseerde de Gezondheidsraad een tweede booster (herhaalprik) voor specifieke groepen 3 maanden na de eerste booster. De afname van bescherming tegen symptomatische infectie en in mindere mate tegen ernstige ziekte die bij deze groepen wordt waargenomen vanaf zo'n 3 maanden na de eerste booster (waning immunity), in combinatie met een hoge infectiedruk ook onder ouderen tijdens de omikronbesmettingsgolf, was een belangrijke reden om uitsluitend voor specifieke groepen een herhaalprik te adviseren.

Datum

16 mei 2022

Ons kenmerk

0027/2022 LCI/JvD/nn

Het is bekend dat de tweede booster de antistoffen tegen SARS-CoV-2 kort na vaccinatie opnieuw verhoogt, maar follow-up data voor een langere periode na vaccinatie zijn nog niet beschikbaar. Voor de vaccineffectiviteit tegen ernstige ziekte zijn vergelijkbare trends waargenomen, deze daalt bij ouderen zo'n 4 maanden na de eerste booster en herstelt na de tweede booster. Follow-up data voor een langere periode na de tweede booster zijn nog niet bekend. Ook internationaal zijn hiervoor nog weinig data beschikbaar. Studies uit Canada en Israël met een follow-up van maximaal 2 maanden na een tweede booster laten een reductie van meer dan 50% zien in de incidentie van ernstige COVID-19 ten opzichte van personen met enkel een eerste booster, hoewel hierbij aangemerkt moet worden dat de reductie in het aantal ernstig zieke COVID-19-patiënten beperkt was vanwege de al lage incidentie. Aangezien data voor een langere periode na de tweede booster nog niet beschikbaar zijn, is nog niet bekend of en in welke mate een afname van bescherming tegen ernstige COVID-19 na de tweede booster plaatsvindt. Ook gezien de huidige epidemiologische situatie, is er op dit moment geen indicatie dat een derde booster met eenzelfde interval van toegevoegde waarde is.

De Gezondheidsraad heeft bij de eerste en tweede booster een interval van 3 maanden geadviseerd vanwege de bijzondere epidemiologische situatie. Door de snelle opkomst van de omikronvariant was er sprake van een hoge infectiedruk, waarbij het van groot belang was dat mensen snel optimaal beschermd werden om ernstige ziekte en ziekenhuisopname te voorkomen. Voor het opbouwen van een goede immuunrespons voor de lange termijn is voor boosters een langere interval na een eerdere vaccinatie te prefereren boven het minimale interval van 3 maanden.

Een derde booster wordt op dit moment internationaal nog niet geadviseerd. Wel is op 28 april jongstleden door het ECDC (European Centre for Disease prevention and Control) een adviesrapport uitgebracht over de tweede boostervaccinatie. Op basis van de beschikbare kennis adviseert ECDC op dit moment een tweede booster voor personen van 80 jaar en ouder bij een hoge of toenemende infectiedruk. Bij lage infectiedruk wordt aan hen een tweede booster geadviseerd voor het najaar van 2022. ECDC geeft aan dat de voordelen van een tweede booster voor personen van 60 t/m 79 jaar sterk afhankelijk zijn van de infectiedruk. In Nederland is een tweede boostervaccinatie voor deze groepen reeds geadviseerd en beschikbaar. Voor immuuncompetente personen jonger dan 60 jaar adviseert het ECDC momenteel geen tweede boostervaccinatie.

Conclusie

Op dit moment is er geen reden om specifieke groepen uit voorzorg een derde booster aan te bieden 3 maanden na hun tweede booster (herhaalprik). Er zijn geen wetenschappelijke data beschikbaar waaruit blijkt dat een derde booster na een kort interval op dit moment noodzakelijk is om de immuniteit voldoende in stand te houden. De wetenschappelijke kennis hierover is nog in ontwikkeling. De komende tijd zal door het CIb worden beoordeeld of en wanneer een revaccinatie uit voorzorg wel gewenst is voor specifieke groepen, waarbij bijzondere aandacht is voor de verpleeghuisbewoners en de oudsten (80+). Indien de epidemiologische situatie verandert, wat elke twee weken wordt beoordeeld, of wanneer er nieuwe wetenschappelijk inzichten zijn over de immuniteit, zal dat uiteraard aanleiding zijn voor een nieuwe beoordeling en advies over revaccinatie van specifieke groepen.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. J.T. van Dissel
Directeur CIb

Datum

16 mei 2022

Ons kenmerk

0027/2022 LCI/JvD/nn